

Evaluering, karakterer og præstationspres

Indledning

Radikal Ungdom ønsker en fremtid, hvor alle der kan, får en uddannelse. Det kræver et bredt uddannelsessystem, der favner mange forskellige måder at tænke og lære på. Det er vigtigt for både individ og samfund, at vi ikke taber unge mennesker i de sprækker, som forekommer i et så stort system. Derfor er det essentielt i opbygningen af vores uddannelsessystem, at vi fokuserer på muligheder frem for begrænsninger – på oplysning og studievejledning frem for karaktermurer. Vi skal ikke alle samme vej, men vi skal alle videre. Det danske skolesystem er opbygget med karakterer som den primære evalueringsform. Karakterer som en tilstræbt objektiv skala er ikke i sig selv et problem, men der opstår udfordringer, når baggrunden for karaktergivning ikke er tydelig. I det danske system bruges karakterer til tre forskellige ting: At vurdere om man har opfyldt fagets mål, at motivere til øget indsats og at sortere eleverne som en del af optagelsessystemerne. Radikal Ungdom mener, at en stor del af det præstationspres vi ser i vores uddannelsessystem, skyldes, at vi ikke er gode nok til at adskille de tre formål, men samler dem alle i én karakter. Derfor ønsker vi et system, hvor der er mere skriftlig feedback i vurderingen, så den enkelte elev er klar over, hvad han eller hun skal gøre bedre. Vi ønsker et system, hvor der er så få nationale karaktersystemer som muligt, men hvor den enkelte lærer kan give karakterer, hvis de mener at det vil være motiverende. Vi ønsker et optagelsessystem, der sorterer elever efter evner og færdigheder frem for kolde karaktergennemsnit.

Den gode evaluering

Læring handler om at bearbejde ny erhvervet erfaring. Vi skal forstå, hvad vi har lært, hvordan vi har lært det og hvorfor vi har lært det. Alt dette indgår i den gode evaluering. Karakterer søger at bedømme ud fra objektive bedømmelsesforhold, som sjældent er fuldstændig klare, og sjældent er en dækkende evalueringsform, og derfor er det ofte en ufuldstændig evalueringsform. Der findes mange forskellige læringsstile, og derfor er det vigtigt, at der bliver evalueret på forskellige måder, der hver fanger nogle af de forskellige måder, vi forstår, og motiveres på.

Derfor mener Radikal Ungdom, at

- ❓ Det er essentielt, at der er tydelige bedømmeskriterier inden en karaktergivning. Det er uddannelsesinstitutionens opgave at sikre enighed og tydelighed om kriterier for interne karakterer og en øget tilgængelighed for de kriterier, der allerede er bestemt for nationale prøver.
- ❓ Der skal være en større adskillelse af øverum og prøverum. Det skal være tydeligt for eleverne, hvornår de øver sig, og hvornår de bliver bedømt.

- ❓ Motiverende og konkret evaluering i sammenhæng med karaktergivning skal altid være en del af en undervisers uddannelse, både på lærerseminariet, gymnasiernes pædagogikum og i efteruddannelse af undervisere på videregående uddannelser.
- ❓ Eleverne skal inddrages i udvikling af evalueringsmetoderne både på nationalt plan og i den enkelte undervisningssituation. Det er skolens ansvar at have en god karakterkultur, hvor lærere og elever er enige om, hvad karakteren bedømmer.
- ❓ Karakterer aldrig kan stå alene som feedbackform, fordi de kun viser en tilstræbt objektiv bedømmelse og ikke, hvad man kan arbejde videre med.
- ❓ Der altid skal være mulighed for mundtlig feedback fra underviseren i sammenhæng med alle større karakterer

Studievejledning

Det er ikke alle folkeskolens elever, der skal samme vej igennem uddannelsessystemet. Både det enkelte individ og det omgivende samfund er bedst tjent med, at eleven finder sin egen vej gennem uddannelsessystemet. Vi ønsker et optagelsessystem, der bygger på oplysning frem for karakterer. Studievejledningen sikrer sammenhæng i et system, der bygger på tillid til elever og lærere.

Derfor mener Radikal Ungdom, at

- ❓ Der skal oprettes en uddannelse for studievejledere/UU-vejledere parallelt til uddannelser i socialt arbejde, for at sikre at vejlederne har forskellige baggrunde og for at hæve anseelsen for jobbet.
- ❓ Lærerne skal spille en central rolle i UU-vejledningen, fordi de kender eleverne godt, og er træned i at fremhæve elevens særlige kompetencer. Læreren er en tryk tilstedeværelse for eleven
- ❓ Alle grundskoleelever skal til samtale med deres UU-vejleder og en af klassens teamlærere for at gennemgå og spørge ind til deres ungdomsuddannelsesvalg, uddannelsesparathed og motivation.
- ❓ UU-vejledningsforløbets målsætning skal tilpasse den enkelte elev. For nogle kan fokus være valg af ungdomsuddannelse, mens fokus for andre kan ligge på valg af studieretning, uddannelsesparathed, sigte mod videregående uddannelse etc.
- ❓ Studiepraktik-forløb skal sidestilles med deltagelse i almenundervisning, således at den enkelte elev ikke registres fraværende for deltagelse i studiepraktik. Dette skal være med til at give eleverne den bedste mulighed for at tage en informeret beslutning om valg af videregående uddannelse.

Folkeskolen

Den danske folkeskole er en skole for hele folket. Dens formål kan ikke koges ned til en række tests og karakterer, men handler om at give alle dens elever en god start på livet. Vi skal sørge for, at evalueringen afspejler det samlede indtryk af folkeskolen og ikke kun de boglige fag. Endelig er det essentielt, at evalueringen er individuelt funderet og ikke kun et tandhjul i et nationalt system. Vi har i dette program taget udgangspunkt i folkeskolen, fordi privatskoler

og friskoler skal være i stand til at tage andre pædagogiske hensyn.

Derfor mener Radikal Ungdom, at

- ❓ Der ikke må eksistere nationale tests og prøver inden for almenområdet. Relative tests, hvor man vejer elever i forhold til et gennemsnit på landsplan, giver anledning til en unuanceret afvejning af skoler og elever mod hinanden. I stedet skal tests være et værktøj til rådighed for læreren, til brug når det har formål for undervisningen. Disse tests bør være baseret på en absolut skala, hvis formål er at måle elevens personlige fremskridt og hvor langt eleven er nået i forhold til undervisningens mål.
- ❓ Adaptive tests der adapterer sine spørgsmål efter niveauet af det foregående svar, og først stopper når elevens niveau er "stabilt" omkring en sværhedsgrad, er en dårlig prøveform, fordi den giver alle elever en følelse af at have klaret prøven dårligt.
- ❓ Års- og terminskarakterer skal afskaffes i folkeskolen, fordi undervisningsfokus skal være læring og ikke præstation. Det er ikke folkeskolens rolle at forberede alle elever på en boglig ungdomsuddannelse. Læreren skal have mulighed for at give karakterer som et evalueringsværktøj i udskoling. Karaktererne skal dog altid opfølges af andre former for evaluering.
- ❓ Praktiske og musiske evner skal indgå i elevplaner og skole-hjem-samtaler som led i honoreringen af deres plads i folkeskolen

Ungdomsuddannelser

Radikal Ungdom ønsker at skabe et uddannelsessystem, hvor næsten alle unge tager en ungdomsuddannelse. Ungdomsuddannelserne har som sit hovedformål at forberede unge på en videre uddannelse. Derfor er det vigtigt at få grundig og individuel feedback på fagenes mål, og det er vigtigt at kende de kriterier, som man bliver bedømt på.

Derfor mener Radikal Ungdom, at

- ❓ Der skal gøres op med det nuværende fraværssystem, hvor systemet sættes over elevernes trivsel. Fravær må aldrig stå alene som årsag til at smide en elev ud fra en ungdomsuddannelse. Hver skole er desuden ansvarlig for en balanceret fraværskultur.
- ❓ Det skal være tydeligere, hvilke kriterier de store akademiske opgaver som SRP og SSO bedømmes efter. På nuværende tidspunkt lægger opgaven både vægt på innovation og tværfaglighed, men har også meget specifikke faglige mål. Disse ting kan sagtens sameksistere, men så længe opgaven er en eksamen, skal bedømmeskriterierne være tydelige.
- ❓ Der ikke skal være karakterkrav på nogle ungdomsuddannelser. Vi mener, at man i stedet må have tillid til, og skabe en forudsætning for, at læreren og eleven sammen kan lave den rette vurdering
- ❓ Unges uddannelsesmuligheder ikke bør begrænses af, at en enkelt dårlig eksamen kommer til at vægte dobbelt i deres gennemsnit. Derfor mener Radikal Ungdom, at gennemsnittet fra ungdomsuddannelser skal udregnes således, at årskarakterer i et

eksamensfag og selve eksamenskarakteren tilsammen har samme vægtning som årskarakteren i et ikke-eksamensfag.

- ❓ Internationale ungdomsuddannelser ikke bør straffes i omregningen af karakterer. Omregningen skal derfor løbende evalueres på nationalt plan og ikke fastsættes efter et estimeret gennemsnit.

Videregående uddannelser

De videregående uddannelser har til formål at forberede ungdommen på en fremtid og et arbejdsmarked, som ingen længere kan forudsige på længere sigt. Derfor er det essentielt, at vi opbygger et fleksibelt system, der tager udgangspunkt i det enkelte menneskes færdigheder og kundskaber.

Derfor mener Radikal Ungdom, at

- ❓ Større opgaver på videregående uddannelser altid skal rettes af en underviser og/eller censor. Det er et problem, når undervisere på videregående uddannelser ikke læser de større opgaver, som de studerende laver som led i deres uddannelse.
- ❓ Retskravet bør udvides, således at en bestået bacheloruddannelse giver ret til optagelse på den kandidatuddannelse, der er en naturlig overbygning på bacheloruddannelsens fagområde i op til to år efter endt bacheloruddannelse. Dette vil øge sammenhængen mellem den studerende og arbejdsmarkedet, gøre det muligt for den enkelte at få erhvervs erfaring og i højere grad give erhvervslivet mulighed for at opleve, hvad en akademiker kan bruges til i den pågældende virksomhed.
- ❓ Karaktergennemsnittet, der bruges til optag på en videregående uddannelse i kvote 1, skal vægtes alt efter den uddannelse eleven søger ind på. For at undgå at fjerne elevens motivation i alment dannende fag skal alle elevens fag indgå i gennemsnittet, mens vægtningen mellem fagene skal afgøres af den videregående uddannelsesinstitution.
- ❓ Det er essentielt for at skabe et fleksibelt uddannelsessystem, at der er gode muligheder for at søge ind på en videregående uddannelse fra EUX og EUD.
- ❓ Administrationen på den enkelte uddannelsesinstitution skal sætte et større præg på optagelsesprocessen. Dette håber vi bl.a. vil føre til et øget kvote 2-optag.
- ❓ Der skal sættes større fokus på frafald. Det kan bl.a. ske ved, at administrationerne på uddannelserne indfører obligatoriske studiegrupper i starten af forløbet.